

ภาคผนวก จ

ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการไต่สวนข้อเท็จจริง พ.ศ. 2554

ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ
ว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการไต่สวนข้อเท็จจริง
พ.ศ. ๒๕๕๔

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดให้มีหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการไต่สวนข้อเท็จจริง การแจ้งข้อกล่าวหา การจัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ท. และการปฏิบัติหน้าที่ของคณะอนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เพื่อให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๔ วรรคสอง มาตรา ๒๓ มาตรา ๓๒ มาตรา ๓๖ และมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑ อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งตามมาตรา ๒๙ ประกอบกับมาตรา ๓๑ มาตรา ๓๒ มาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ มาตรา ๔๓ มาตรา ๕๖ และมาตรา ๖๒ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย บัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย คณะกรรมการ ป.ป.ท. จึงออกระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการไต่สวนข้อเท็จจริง พ.ศ. ๒๕๕๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“ประธานกรรมการ” หมายความว่า ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

“คณะอนุกรรมการ” หมายความว่า คณะอนุกรรมการที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. แต่งตั้งเพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง

“ประธานอนุกรรมการ” หมายความว่า ประธานอนุกรรมการในคณะอนุกรรมการ

“อนุกรรมการ” หมายความว่า อนุกรรมการในคณะอนุกรรมการ และให้หมายความรวมถึงประธานอนุกรรมการด้วย

“คำกล่าวหา” หมายความว่า การที่ผู้กล่าวหาได้กล่าวหาไม่ว่าทำเป็นหนังสือหรือด้วยวาจาต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการทุจริตในภาครัฐ เพื่อให้ดำเนินการตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตต่อไป

“การไต่สวนข้อเท็จจริง” หมายความว่า การแสวงหา รวบรวม และดำเนินการอื่นใดเพื่อให้ได้มาซึ่งข้อเท็จจริงและพยานหลักฐาน ในการที่จะทราบรายละเอียดและพิสูจน์เกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐ

“ผู้กล่าวหา” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับความเสียหายจากการกระทำการทุจริตในภาครัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือได้พบเห็นการทุจริตในภาครัฐของเจ้าหน้าที่ของรัฐและได้กล่าวหาตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต

“ผู้ถูกกล่าวหา” หมายความว่า ผู้ซึ่งถูกกล่าวหาหรือมีพฤติการณ์ปรากฏแก่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ว่าได้กระทำการทุจริตในภาครัฐอันเป็นมูลที่จะนำไปสู่การไต่สวนข้อเท็จจริงตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต และให้หมายความรวมถึงตัวการ ผู้ใช้หรือผู้สนับสนุนในการกระทำความผิดดังกล่าวด้วย

“เลขาธิการ” หมายความว่า เลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ

ข้อ ๔ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. รักษาการตามระเบียบนี้ และให้มีอำนาจตีความหรือวินิจฉัยปัญหาเกี่ยวกับการปฏิบัติตามระเบียบนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๕ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติรับเรื่องกล่าวหาเจ้าหน้าที่ของรัฐว่ากระทำการทุจริตในภาครัฐไว้เพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงตามกฎหมายว่าด้วยมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแล้ว ให้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว

ข้อ ๖ คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจแต่งตั้งคณะอนุกรรมการทำหน้าที่ในการไต่สวนข้อเท็จจริงแทน โดยคำนึงถึงความเหมาะสมกับระดับและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาด้วย

คณะอนุกรรมการประกอบด้วยประธานอนุกรรมการคนหนึ่ง และอนุกรรมการอื่นตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด โดยมีพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และจะให้มีพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการด้วยก็ได้

คณะอนุกรรมการตามวรรคหนึ่งให้แต่งตั้งจากบุคคลที่มีความซื่อสัตย์สุจริตและมีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติหน้าที่ไต่สวนข้อเท็จจริง

เพื่อให้การไต่สวนข้อเท็จจริงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจแต่งตั้งผู้แทนภาคประชาชนเข้าร่วมในคณะอนุกรรมการได้ตามความเหมาะสม ทั้งนี้ ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ว่าด้วยการนั้น

ในกรณีที่มีการไต่สวนข้อเท็จจริงเรื่องใดจำเป็นต้องใช้ความรู้ความสามารถเฉพาะด้าน ความชำนาญในวิชาการหรือกิจการ หรือมีความจำเป็นอื่น ๆ อันเป็นประโยชน์ในการไต่สวนข้อเท็จจริง คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจแต่งตั้งที่ปรึกษาหรือผู้เชี่ยวชาญเพื่อช่วยเหลือคณะอนุกรรมการด้วยก็ได้

ข้อ ๗ คำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ ต้องระบุชื่อและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหา เรื่องที่กล่าวหา ชื่อและตำแหน่งของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการ ทั้งนี้ ให้มีสาระสำคัญตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

กรณีมีการเปลี่ยนแปลงตำแหน่งของบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นอนุกรรมการไม่กระทบถึงการที่ได้รับการแต่งตั้งตามวรรคหนึ่ง

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหมวด ๖

ข้อ ๘ คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจมีคำสั่งมอบหมายให้พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ดำเนินการแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือมูลความผิดเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหาได้ ทั้งนี้ ให้คำนึงถึงความเหมาะสมกับระดับและตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาด้วย

การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหมวด ๗

ข้อ ๙ การมอบหมายพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ตามข้อ ๘ ให้เลขาธิการเสนอรายชื่อต่อประธานกรรมการเพื่อเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีคำสั่งมอบหมายเป็นลายลักษณ์อักษรต่อไป

การเสนอรายชื่อตามวรรคหนึ่งให้เสนอพร้อมกับรายงานการตรวจสอบเบื้องต้นในแต่ละเรื่อง

ข้อ ๑๐ อนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ที่ได้รับการแต่งตั้งหรือมอบหมายแล้วแต่กรณี จะต้องไม่เป็นบุคคลซึ่งมีเหตุดังต่อไปนี้

(๑) รู้เห็นเหตุการณ์หรือเคยสอบสวนหรือพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหา เว้นแต่ในฐานะอื่นที่มีใช้ในฐานะพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. มาก่อน

(๒) มีส่วนได้เสียในเรื่องที่กล่าวหา

(๓) มีสาเหตุโกรธเคืองกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๔) เป็นผู้กล่าวหา หรือผู้ถูกกล่าวหา หรือเป็นคู่สมรส บุพการี ผู้สืบสันดานหรือพี่น้องร่วมบิดามารดาหรือร่วมบิดาหรือมารดากับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

(๕) มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดในฐานะญาติ หรือเป็นหุ้นส่วน หรือมีผลประโยชน์ร่วมกันหรือขัดแย้งกันทางธุรกิจกับผู้กล่าวหาหรือผู้ถูกกล่าวหา

ในกรณีที่อนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ผู้ใดเห็นว่าตนมีเหตุตามวรรคหนึ่งให้แจ้งต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. โดยเร็ว และระหว่างนั้นห้ามผู้นั้นยุ่งเกี่ยวกับการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง

ผู้มีส่วนได้เสียจะคัดค้านอนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ซึ่งมีเหตุตามวรรคหนึ่งก็ได้ โดยส่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับหรือยื่นด้วยตนเองภายในสิบห้าวันนับแต่วันรับทราบคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคำสั่งมอบหมายพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. หรือวันทราบเหตุแห่งการคัดค้าน เว้นแต่เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจพิจารณาคัดค้านที่ยื่นไม่เป็นไปตามวิธีการหรือระยะเวลาที่กำหนดก็ได้

คำคัดค้านต้องแสดงข้อเท็จจริงที่เป็นเหตุแห่งการคัดค้านไว้ในคำคัดค้านด้วยว่า จะทำให้การไต่สวนข้อเท็จจริงไม่ได้ความจริงและความยุติธรรมอย่างไร

ข้อ ๑๑ เมื่อได้รับหนังสือคัดค้านแล้ว ให้ผู้รับลงทะเบียนรับไว้เป็นหลักฐานตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ และในกรณีที่ผู้มีส่วนได้เสียยื่นหนังสือคัดค้านด้วยตนเอง ให้ผู้รับลงทะเบียนรับและออกใบรับตามระเบียบว่าด้วยงานสารบรรณ

ข้อ ๑๒ เมื่อได้รับหนังสือคัดค้านแล้ว ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาวินิจฉัยโดยพลันในระหว่างที่รอการวินิจฉัยของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้ผู้ถูกคัดค้านระงับการปฏิบัติหน้าที่ไว้พลางก่อน

ข้อ ๑๓ ในการพิจารณาคำคัดค้าน คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจให้โอกาสผู้ถูกคัดค้านชี้แจงข้อเท็จจริงและตอบข้อซักถาม และคณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจตรวจสอบข้อเท็จจริงในเรื่องนั้น ๆ ได้ตามความเหมาะสม โดยไม่ผูกพันกับคำคัดค้าน หรือคำชี้แจงของผู้ถูกคัดค้าน หรือพยานหลักฐานของผู้คัดค้าน

ข้อ ๑๔ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นว่า คำคัดค้านมิได้เป็นไปตามเหตุแห่งการคัดค้าน ให้มีมติยกคำร้องคัดค้านนั้น ทั้งนี้ มติยกคำร้องคัดค้านให้ถือเป็นที่สุด

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นว่าคำร้องคัดค้านนั้นมีเหตุผล ให้มีมติสั่งให้ผู้ถูกคัดค้านพ้นจากการเข้าร่วมดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง

ในการแจ้งมติตามวรรคหนึ่งและวรรคสอง ให้มีหนังสือแจ้งผู้คัดค้านและผู้ถูกคัดค้านทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติ

ข้อ ๑๕ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติให้อนุกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. พ้นจากการเข้าร่วมดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้ถือว่าการไต่สวนข้อเท็จจริงที่ได้ดำเนินการไปแล้วมีผลสมบูรณ์

ข้อ ๑๖ ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติให้อนุกรรมการผู้ใดพ้นจากการเข้าร่วมดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริง ถ้ามิได้กระทบต่อองค์ประกอบของคณะอนุกรรมการ และความเหมาะสมกับฐานะและระดับตำแหน่งของผู้ถูกกล่าวหาแล้ว คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะไม่แต่งตั้งอนุกรรมการแทนก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ ให้อนุกรรมการที่เหลืออยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้ และให้ถือว่าคณะอนุกรรมการประกอบด้วยอนุกรรมการเท่าที่มีอยู่

ความในวรรคหนึ่ง ให้ใช้บังคับกับกรณีที่อนุกรรมการคนใดขอถอนตัว หรือลาออกจากการเป็นอนุกรรมการ หรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ในระหว่างเป็นอนุกรรมการด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๑๗ เมื่อมีการแต่งตั้งคณะอนุกรรมการตามข้อ ๖ หรือมีการมอบหมายพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ตามข้อ ๘ แล้ว ถ้าคณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นว่ามีเหตุอันสมควรหรือจำเป็นที่จะต้องเปลี่ยน เพิ่ม หรือลดจำนวนคณะอนุกรรมการหรือพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ให้ดำเนินการได้โดยให้แสดงเหตุแห่งการสั่งนั้นไว้ด้วย

ข้อ ๑๘ ในกรณีมีการแต่งตั้งคณะกรรมการตามข้อ ๖ หรือมีการมอบหมายพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ตามข้อ ๘ หรือมีการเปลี่ยนแปลงตามข้อ ๑๗ ให้แจ้งคำสั่งแต่งตั้ง หรือคำสั่งมอบหมาย หรือคำสั่งเปลี่ยนแปลง ให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว และให้นำบทบัญญัติว่าด้วยการคัดค้าน มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม

ข้อ ๑๙ ก่อนที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติเรื่องใด หากคณะกรรมการ พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. เห็นว่า ถ้าเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหาอยู่ในตำแหน่งหน้าที่ต่อไป จะเป็นอุปสรรคต่อการไต่สวนข้อเท็จจริง สมควรสั่งพักราชการ พักงานหรือให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ ของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหาแล้วก่อน ให้เสนอเรื่องต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อดำเนินการ ตามมาตรา ๓๗ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

ข้อ ๒๐ คณะกรรมการ ป.ป.ท. หรือกรรมการที่ได้รับมอบหมายอาจมีคำสั่งให้ขยายหรือ ย่นระยะเวลาตามที่กำหนดไว้ในระเบียบนี้ได้ตามที่เห็นสมควร

ข้อ ๒๑ เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม ในกรณีที่มีได้มีกฎหมาย หรือระเบียบ หรือหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนดไว้เป็นประการอื่น คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจมอบหมายให้พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ปฏิบัติหน้าที่อย่างหนึ่งอย่างใดตามที่กำหนด ไว้ในหมวด ๒ หมวด ๓ และหมวด ๔ ก็ได้

หมวด ๒

การแจ้งข้อกล่าวหาและการชี้แจงข้อกล่าวหา

ข้อ ๒๒ เมื่อปรากฏว่ามีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหา หรือปรากฏจาก การแสวงหาข้อมูลและพยานหลักฐานของพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ที่ได้รับมอบหมายว่า มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหา ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. เรียกผู้ถูกกล่าวหา มาพบเพื่อแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ โดยให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะชี้แจงข้อกล่าวหา และแสดงพยานหลักฐานหรือนำพยานบุคคลมาให้ถ้อยคำประกอบการชี้แจงเพื่อแก้ข้อกล่าวหาภายในเวลา สิบห้าวันนับแต่วันที่ได้รับทราบข้อกล่าวหา ในกรณีนี้ ผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธิที่จะให้ถ้อยคำหรือชี้แจง แก่ข้อกล่าวหา ตลอดจนอ้างพยานหลักฐานหรือนำพยานหลักฐานมาสืบแก้ข้อกล่าวหาได้ ทั้งนี้ ก่อนแจ้งข้อกล่าวหาให้แจ้งสิทธิตามกฎหมายแก่ผู้ถูกกล่าวหาทราบ

การนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาจะนำพยานหลักฐานมาเอง หรือจะอ้างพยานหลักฐาน แล้วขอให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. เรียกพยานหลักฐานนั้นมาก็ได้ ทั้งนี้ หากคณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม จะขยายระยะเวลาชี้แจงข้อกล่าวหาหรือนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ออกไปตามที่เห็นสมควรก็ได้

ในการแจ้งข้อกล่าวหาตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด ระบุข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ในการกระทำความผิดเท่าที่จะทำให้ผู้ถูกกล่าวหาเข้าใจข้อกล่าวหาได้ดี โดยทำเป็นสองฉบับ เพื่อมอบให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ เก็บไว้ในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงหนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อรับทราบไว้เป็นหลักฐานด้วย

ข้อ ๒๓ ในกรณีผู้ถูกกล่าวหามารับทราบข้อกล่าวหา แต่ไม่ยอมลงลายมือชื่อรับทราบข้อกล่าวหา ให้จัดแจ้งเหตุที่ไม่ยอมลงลายมือชื่อไว้ในบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา และให้รวมไว้ในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง

หากผู้ถูกกล่าวหาไม่มารับทราบข้อกล่าวหา ให้ส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับไปให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการ หรือตามหลักฐานที่ปรากฏจากการไต่สวนข้อเท็จจริงก็ได้ การแจ้งในกรณีนี้ให้ทำบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาเป็นสามฉบับ เพื่อเก็บไว้ในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงหนึ่งฉบับ ส่งไปให้ผู้ถูกกล่าวหาสองฉบับ โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาเก็บไว้หนึ่งฉบับ และให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันเดือนปีที่รับทราบส่งกลับคืนมารวมไว้ในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงหนึ่งฉบับ เมื่อเลยกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ได้ส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหา ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบข้อกล่าวหาและไม่ประสงค์ที่จะแก้ข้อกล่าวหา

ถ้าการส่งบันทึกการแจ้งข้อกล่าวหาทางไปรษณีย์ไม่อาจกระทำได้ด้วยเหตุใด ๆ คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจสั่งให้ส่งโดยการปิดบันทึกดังกล่าวไว้ ณ ภูมิลำเนาหรือสำนักทำางานของผู้ถูกกล่าวหาแทนได้ โดยให้มีพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจเป็นพยาน และให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบการแจ้งข้อกล่าวหาเมื่อเลยกำหนดเวลาสิบห้าวันนับตั้งแต่วันที่ปิดบันทึกดังกล่าว

ข้อ ๒๔ เมื่อระยะเวลาที่กำหนดให้ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อกล่าวหาสิ้นสุดลงแล้ว หากผู้ถูกกล่าวหา มาขอให้ถ้อยคำ หรือยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา หรือขอหนังสือพยานหลักฐานแก้ข้อกล่าวหาก่อนที่ คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะมีมติในเรื่องที่กล่าวหา โดยแสดงเหตุอันสมควร อาจพิจารณาให้โอกาสแก่ผู้ถูกกล่าวหาตามที่ร้องขอก็ได้

ข้อ ๒๕ ในการชี้แจงข้อกล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหาอาจแก้ข้อกล่าวหาโดยทำเป็นหนังสือหรือมาชี้แจงด้วยวาจาก็ได้ และผู้ถูกกล่าวหาที่มีสิทธินำทนายความหรือบุคคลที่ผู้ถูกกล่าวหาไว้วางใจเข้าฟังการชี้แจงหรือให้ถ้อยคำของตนได้ ทั้งนี้ ทนายความหรือบุคคลที่ผู้ถูกกล่าวหาไว้วางใจดังกล่าวต้องมีใช้พยานในเรื่องที่กล่าวหา

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาชี้แจงข้อกล่าวหาด้วยวาจา ให้บันทึกถ้อยคำโดยมีสาระสำคัญตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด เมื่อได้บันทึกถ้อยคำเสร็จแล้ว ให้อ่านให้ผู้ถูกกล่าวหาฟัง หรือจะให้ผู้ถูกกล่าวหาอ่านเองก็ได้ แล้วให้ผู้ถูกกล่าวหาและผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน และให้ผู้รับผิดชอบซึ่งร่วมในการสอบปากคำทุกคนลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย ถ้าบันทึกถ้อยคำมีหลายหน้า ให้ผู้รับผิดชอบอย่างน้อยหนึ่งคนกับผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกหน้า

ข้อ ๒๖ หากพยานหลักฐานใดที่ผู้ถูกกล่าวหาอ้างไม่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่กล่าวหาหรือเป็นการฟุ่มเฟือยหรือประวิงให้ชักช้า คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะไม่ทำการไต่สวนพยานหลักฐานนั้นก็ได้

ข้อ ๒๗ นอกจากหลักเกณฑ์และวิธีการแจ้งข้อกล่าวหาหรือการชี้แจงข้อกล่าวหาที่กำหนดไว้ในหมวดนี้ การไต่สวนข้อเท็จจริงในเรื่องกล่าวหาที่มีมูลความผิดทางอาญา ให้แจ้งสิทธิของผู้ถูกกล่าวหา เช่นเดียวกับการแจ้งสิทธิของผู้ต้องหาตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาด้วยโดยอนุโลม

หมวด ๓

การไต่สวนข้อเท็จจริง

ข้อ ๒๘ ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ห้ามบุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องอยู่ในการไต่สวนข้อเท็จจริง

ข้อ ๒๙ การถอนคำกล่าวหา ไม่ตัดอำนาจของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ที่จะดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงต่อไป

ข้อ ๓๐ เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจดำเนินการแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐานใด ๆ นอกเหนือจากพยานหลักฐานของผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหาก็ได้

ข้อ ๓๑ ในการไต่สวนข้อเท็จจริง ห้ามกระทำการใด ๆ อันเป็นการล่อลวงหรือขู่เข็ญ หรือให้สัญญากับผู้ถูกกล่าวหาหรือพยาน เพื่อจงใจให้ผู้นั้นให้ถ้อยคำใด ๆ ในเรื่องที่ไต่สวนข้อเท็จจริง

ข้อ ๓๒ เอกสารที่ใช้เป็นพยานหลักฐานให้ใช้ต้นฉบับ แต่ถ้าไม่อาจนำต้นฉบับมาได้ จะใช้สำเนาที่ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบรับรองว่าเป็นสำเนาที่ถูกต้องก็ได้

ถ้าไม่สามารถนำต้นฉบับเอกสารมาได้เพราะสูญหาย หรือนำเชื่อว่าถูกทำลาย หรือโดยเหตุประการอื่น จะใช้สำเนาเอกสารหรือเรียกบุคคลที่รู้ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเอกสารนั้นมาให้ถ้อยคำแทนก็ได้

การนำเอกสารหรือวัตถุมาใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง ให้บันทึกไว้ด้วยว่าได้มาอย่างไร จากผู้ใด และเมื่อใด

ข้อ ๓๓ ในกรณีที่มีการเรียกบุคคลใดมาเป็นพยาน ให้บุคคลนั้นมาชี้แจงหรือให้ถ้อยคำตามวัน เวลา และสถานที่ที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

ในกรณีที่พยานมาแต่ไม่ให้ถ้อยคำ หรือไม่มาให้ถ้อยคำ หรือเรียกพยานมาไม่ได้ภายในเวลาอันสมควร จะไม่สอบปากคำพยานนั้นก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุอันนั้นไว้ในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงด้วย

ข้อ ๓๔ ในการสอบปากคำพยาน ให้เรียกผู้ที่ให้ถ้อยคำเข้ามาในสถานที่ทำการสอบปากคำคราวละหนึ่งคน และห้ามบุคคลอื่นอยู่ในที่สอบปากคำ เว้นแต่บุคคลซึ่งคณะกรรมการ ป.ป.ท. อนุญาต

ก่อนเริ่มสอบปากคำพยาน ให้แจ้งให้พยานทราบว่ากรรมการเป็นเจ้าพนักงานตามประมวลกฎหมายอาญา และการให้ถ้อยคำอันเป็นเท็จ เป็นความผิดตามกฎหมาย

ข้อ ๓๕ การสอบปากคำพยาน ให้บันทึกถ้อยคำโดยมีสาระสำคัญตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด เมื่อได้บันทึกถ้อยคำเสร็จแล้ว ให้อ่านให้ผู้ให้ถ้อยคำฟัง หรือจะให้ผู้ให้ถ้อยคำอ่านเองก็ได้ แล้วให้ผู้ให้ถ้อยคำและผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อไว้เป็นหลักฐาน และให้ผู้ร่วมสอบปากคำทุกคนลงลายมือชื่อรับรองไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้นด้วย ถ้าบันทึกถ้อยคำมีหลายหน้า ให้ผู้ร่วมสอบปากคำอย่างน้อยหนึ่งคนและผู้ให้ถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกหน้า

ในบันทึกถ้อยคำ ห้ามมิให้ขูดลบหรือบันทึกข้อความทับ ถ้าจะต้องแก้ไขข้อความที่ได้บันทึกไว้แล้วให้ใช้วิธีขีดฆ่าหรือตอกเติม และให้ผู้ให้ถ้อยคำและผู้บันทึกถ้อยคำลงลายมือชื่อกำกับไว้ทุกแห่ง

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่ประสงค์ลงลายมือชื่อ ให้บันทึกเหตุแห่งการไม่ลงลายมือชื่อไว้ในบันทึกถ้อยคำนั้น

ในกรณีที่ผู้ให้ถ้อยคำไม่สามารถลงลายมือชื่อได้ ให้ลงลายพิมพ์นิ้วมือแทน

ข้อ ๓๖ การสอบปากคำพยานที่เป็นเด็กอายุไม่เกินสิบแปดปี ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญาโดยอนุโลม

หากพยานเป็นคนหูหนวก หรือเป็นใบ้ หรือทั้งหูหนวกและเป็นใบ้ ให้ปฏิบัติตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งโดยอนุโลม

ข้อ ๓๗ การแสวงหาข้อเท็จจริงหรือรวบรวมพยานหลักฐานใด หากจะทำให้การไต่สวนข้อเท็จจริงล่าช้าโดยไม่จำเป็น หรือมิใช่พยานหลักฐานในประเด็นสำคัญ จะงดเสียก็ได้ แต่ต้องบันทึกเหตุนั้นไว้ในสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงด้วย

ข้อ ๓๘ การไต่สวนข้อเท็จจริงเรื่องใด หากมีกรณีต้องตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นสมควร ให้ประธานกรรมการแจ้งไปยังคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขอความร่วมมือให้ส่งบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินที่ผู้ถูกกล่าวหายื่นไว้มาให้ตรวจสอบได้

กรณีตามวรรคหนึ่ง หากผู้ถูกกล่าวหาเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ไม่ต้องยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินไว้ต่อคณะกรรมการ ป.ป.ช. ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีอำนาจสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นยื่นบัญชีแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินของตน คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะตามรายการและแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด ทั้งนี้ ภายในกำหนดเวลาสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับคำสั่ง

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาแสดงเหตุผลจนเป็นที่พอใจแก่คณะกรรมการ ป.ป.ท. ว่าตนไม่อาจแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินภายในระยะเวลาที่กำหนดได้ คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจขยายระยะเวลาแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินออกไปตามที่เห็นสมควรก็ได้

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาแสดงรายการทรัพย์สินและหนี้สินเมื่อล่วงพ้นกำหนดระยะเวลาตามวรรคสอง หากคณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นว่าเพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม จะนำรายการทรัพย์สินและหนี้สินดังกล่าวมาประกอบสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงก็ได้

ข้อ ๓๙ ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินตามข้อ ๓๘ หรือในกรณีอื่นใดที่มีเหตุอันควรสงสัยว่า เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหาร่ำรวยผิดปกติหรือมีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ส่งเรื่องพร้อมสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงและเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องให้คณะกรรมการ ป.ป.ช. ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

หากคณะกรรมการ ป.ป.ช. ไต่สวนแล้วเห็นว่า ผู้ถูกกล่าวหาไม่ได้ร้ายวณผิดปกติหรือมิได้มีทรัพย์สินเพิ่มขึ้นผิดปกติ แต่มีกรณีที่ต้องดำเนินการเกี่ยวกับการทุจริตในภาครัฐและส่งเรื่องกลับคืนมาให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงและชี้มูลตามอำนาจหน้าที่ต่อไป

ข้อ ๔๐ ในการตรวจสอบทรัพย์สินและหนี้สินของเจ้าหน้าที่ของรัฐผู้ถูกกล่าวหา คณะกรรมการ ป.ป.ท. อาจให้คณะอนุกรรมการที่ไต่สวนข้อเท็จจริงในเรื่องนั้นดำเนินการตรวจสอบหรือแต่งตั้งคณะอนุกรรมการชุดใหม่ทำการตรวจสอบก็ได้

หมวด ๔

การจัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง

ข้อ ๔๑ เมื่อได้ดำเนินการแสวงหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานทั้งปวงตามที่มีการกล่าวหาและที่ผู้ถูกกล่าวหามาใช้อ้างหรือชี้แจงข้อกล่าวหาที่เพียงพอแล้ว ให้จัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ท. ตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนดโดยเร็ว และอย่างน้อยต้องประกอบไปด้วยสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

- (๑) ชื่อและตำแหน่งของผู้กล่าวหาและผู้ถูกกล่าวหา
- (๒) เรื่องที่ผู้ถูกกล่าวหาและอายุความของคดี
- (๓) ข้อกล่าวหา คำแก้ข้อกล่าวหา พยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาที่ได้จากการไต่สวนข้อเท็จจริง และสรุปข้อเท็จจริง
- (๔) เหตุผลในการพิจารณาวินิจฉัยทั้งในปัญหาข้อเท็จจริงและข้อกฎหมาย
- (๕) บทบัญญัติของกฎหมายที่ยกขึ้นอ้างอิง
- (๖) สรุปความเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่กล่าวหา กรณีมีความเห็นเป็นสองฝ่าย ให้บันทึกความเห็นเสียงข้างน้อยพร้อมเหตุผลด้วย

การจัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงตามวรรคหนึ่ง ให้จัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงไว้ด้วยจำนวนหนึ่งชุด

ข้อ ๔๒ ให้ผู้รับผิดชอบในการจัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง รวบรวมพยานหลักฐานต่าง ๆ เข้าไว้เป็นสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง และให้จัดทำบัญชีคุมเอกสารตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด

ข้อ ๔๓ กรณีมีการสอบสวนของพนักงานสอบสวนตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา จะถือว่าสำนวนการสอบสวนดังกล่าวทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ก็ได้

หน้า ๓๗
 หมวด ๕
 การพิจารณาข้อมูล

ข้อ ๔๔ เมื่อได้รับสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว ให้ประธานกรรมการนำเข้าสู่การประชุมของคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อพิจารณาภายในสามสิบวันนับแต่วันได้รับสำนวน เว้นแต่มีเหตุจำเป็นให้ขยายระยะเวลาออกไปได้ตามที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. เห็นสมควร

ข้อ ๔๕ เพื่อประโยชน์แห่งความเป็นธรรม คณะกรรมการ ป.ป.ท. จะสั่งให้มีการไต่สวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมหรือตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อไต่สวนข้อเท็จจริงใหม่ก็ได้

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. สั่งให้มีการไต่สวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ให้คณะอนุกรรมการดำเนินการให้แล้วเสร็จโดยเร็ว แล้วรวบรวมพยานหลักฐานที่ได้มาและสรุปข้อเท็จจริงเสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. ในกรณีตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงใหม่ ให้ดำเนินการตามหมวด ๑ หมวด ๒ หมวด ๓ และหมวด ๔ โดยอนุโลม

ข้อ ๔๖ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงแล้ว ให้มีมติว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูลหรือไม่

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดไม่มีมูล ให้ข้อกล่าวหาเป็นอันตกไป และให้แจ้งผู้กล่าวหา ผู้ถูกกล่าวหา ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว ในกรณีที่มีการสั่งพักราชการ พักงาน หรือให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ของผู้ถูกกล่าวหา ให้แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาทราบภายในเจ็ดวันนับแต่วันที่มิต

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดมีมูลและเป็นกรณีมีมูลความผิดทางวินัย ให้ประธานกรรมการส่งรายงานและเอกสารที่มีอยู่ พร้อมทั้งความเห็นไปยังผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีอำนาจแต่งตั้งถอดถอนผู้ถูกกล่าวหาผู้นั้นเพื่อดำเนินการต่อไป

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติว่าข้อกล่าวหาใดมีมูลและเป็นความผิดทางอาญา ให้ส่งเรื่องพร้อมทั้งสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริง รายงาน เอกสาร และความเห็นของคณะกรรมการ ป.ป.ท. ให้พนักงานอัยการดำเนินคดีต่อไป หากพนักงานอัยการเห็นว่าสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงที่ได้รับยังไม่สมบูรณ์พอที่จะดำเนินคดีได้ และแจ้งให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. ทราบเพื่อไต่สวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติม ในกรณีจำเป็นคณะกรรมการ ป.ป.ท. จะร่วมกับอัยการสูงสุดตั้งคณะทำงานร่วมกันเพื่อไต่สวนข้อเท็จจริงเพิ่มเติมก็ได้

ในกรณีที่พนักงานอัยการเห็นควรสั่งไม่ฟ้อง แต่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติยืนยันให้ฟ้อง ให้ส่งเรื่องให้อัยการสูงสุดวินิจฉัย

ในกรณีที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. มีมติตามวรรคสาม หรือวรรคสี่แล้ว หากปรากฏว่าผู้ถูกกล่าวหาได้อนุมัติ อนุญาต ออกเอกสารสิทธิ ให้สิทธิประโยชน์ หรือการสั่งการใด ๆ แก่บุคคลใดโดยมิชอบ หรืออาจเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายแก่ทางราชการ ให้คณะกรรมการ ป.ป.ท. แจ้งให้หัวหน้าหน่วยงานที่เกี่ยวข้องพิจารณาสั่งยกเลิกหรือเพิกถอนการอนุมัติ อนุญาต ออกเอกสารสิทธิ ให้สิทธิประโยชน์ หรือการสั่งการใด ๆ นั้นต่อไปด้วย

หมวด ๖

การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ

ข้อ ๔๗ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงในเรื่องใดแล้ว ให้ประธานอนุกรรมการแจ้งคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว

ข้อ ๔๘ ในการแจ้งคำสั่งตามข้อ ๔๗ ให้แจ้งเป็นหนังสือตามแบบที่คณะกรรมการ ป.ป.ท. กำหนด โดยให้ผู้ถูกกล่าวหาลงลายมือชื่อและวันที่รับทราบไว้เป็นหลักฐาน แล้วมอบสำเนาคำสั่งให้ผู้ถูกกล่าวหาหนึ่งฉบับ หรือจะส่งสำเนาคำสั่งทางไปรษณีย์ลงทะเบียนตอบรับให้ผู้ถูกกล่าวหา ณ ที่อยู่ของผู้ถูกกล่าวหาซึ่งปรากฏตามหลักฐานของทางราชการหรือตามหลักฐานที่ปรากฏจากการไต่สวนข้อเท็จจริงก็ได้ ในกรณีเช่นนี้ เมื่อเลยกำหนดเวลาสิบห้าวันนับแต่วันที่ส่งสำเนาคำสั่งดังกล่าว ให้ถือว่าผู้ถูกกล่าวหาได้รับทราบคำสั่งแล้ว

ในกรณีที่ผู้ถูกกล่าวหาไม่ยอมรับทราบคำสั่ง หรือไม่อาจแจ้งให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบได้ ให้คณะกรรมการบันทึกไว้เป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ ๔๙ ให้ประธานอนุกรรมการจัดให้มีการประชุมคณะกรรมการเพื่อดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว ในการประชุมครั้งแรกให้พิจารณากำหนดแนวทางและระยะเวลาในการไต่สวนข้อเท็จจริง

ข้อ ๕๐ ในการกำหนดแนวทางและระยะเวลาในการไต่สวนข้อเท็จจริงตามข้อ ๔๙ ให้คณะกรรมการพิจารณารายงานการตรวจสอบเบื้องต้น คำกล่าวหา คำร้องทุกข์ คำกล่าวโทษ หรือคำร้องเรียน รวมทั้งเอกสารหลักฐานต้นเรื่อง ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อให้การไต่สวนข้อเท็จจริงดำเนินไปด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรมมากที่สุด

ข้อ ๕๑ การประชุมคณะกรรมการต้องมีอนุกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนอนุกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานอนุกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้ที่ประชุมเลือกอนุกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การลงมติของที่ประชุมคณะกรรมการให้ถือเสียงข้างมาก อนุกรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานอนุกรรมการออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๕๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๘ และมาตรา ๑๙ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขว่าด้วยการนั้น

ข้อ ๕๓ ในระหว่างการไต่สวนข้อเท็จจริงเรื่องใด หากคณะกรรมการเห็นว่า ถ้าผู้ถูกกล่าวหา ยังอยู่ในตำแหน่งหน้าที่ต่อไปจะเป็นอุปสรรคต่อการไต่สวนข้อเท็จจริง สมควรสั่งพักราชการพักงาน หรือให้พ้นจากตำแหน่งหน้าที่ไว้ก่อน ให้คณะกรรมการเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. เพื่อพิจารณา และให้นำข้อ ๑๙ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๕๔ เมื่อคณะกรรมการเห็นว่า มีพยานหลักฐานเพียงพอที่จะสนับสนุนข้อกล่าวหา ให้เรียกผู้ถูกกล่าวหามาพบและแจ้งข้อกล่าวหาให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบ และให้โอกาสผู้ถูกกล่าวหาที่จะชี้แจงข้อกล่าวหาและนำสืบแก้ข้อกล่าวหา ทั้งนี้ การแจ้งข้อกล่าวหาและการชี้แจงข้อกล่าวหา ให้ปฏิบัติตามหมวด ๒ โดยอนุโลม

ข้อ ๕๕ ให้คณะกรรมการดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงโดยเร็ว ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามหมวด ๓ โดยอนุโลม

ข้อ ๕๖ ในการไต่สวนข้อเท็จจริงคณะกรรมการอาจมอบหมายให้อนุกรรมการอย่างน้อยสองคนปฏิบัติหน้าที่ตามที่เห็นสมควรได้

ข้อ ๕๗ เมื่อคณะกรรมการได้ดำเนินการไต่สวนข้อเท็จจริงเสร็จสิ้นแล้ว ให้ประชุมเพื่อพิจารณาพยานหลักฐานและวินิจฉัยในประเด็นข้อเท็จจริงและประเด็นปัญหาข้อกฎหมาย แล้วมีมติว่าสมควรดำเนินคดีอาญา หรือคดีวินัย หรือทั้งคดีอาญาและคดีวินัย แก่ผู้ถูกกล่าวหาหรือไม่ พร้อมเหตุผล ก่อนจัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงเสนอต่อประธานกรรมการเพื่อนำเสนอคณะกรรมการ ป.ป.ท. พิจารณาต่อไป ทั้งนี้ ในการจัดทำสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงให้ปฏิบัติตามหมวด ๔ โดยอนุโลม

หมวด ๗

การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท.

ข้อ ๕๘ เมื่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. มอบหมายให้พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ดำเนินการแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือมูลความผิดแล้ว ให้ผู้ได้รับมอบหมายแจ้งคำสั่งมอบหมายให้ผู้ถูกกล่าวหาทราบโดยเร็ว ทั้งนี้ ให้นำข้อ ๔๘ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ ๕๙ ให้พนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ที่ได้รับมอบหมาย ดำเนินการแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐานเพื่อที่จะทราบข้อเท็จจริงหรือมูลความผิดโดยเร็ว ทั้งนี้ ให้ปฏิบัติตามหมวด ๓ โดยอนุโลม

ข้อ ๖๐ ในการแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐาน ให้ผู้ได้รับมอบหมายพิจารณา รายงานการตรวจสอบเบื้องต้น คำกล่าวหา คำร้องทุกข์ คำกล่าวโทษ หรือคำร้องเรียน รวมทั้งเอกสารหลักฐานต้นเรื่อง ข้อเท็จจริงและพฤติการณ์ที่เกี่ยวข้องอื่น ๆ เพื่อกำหนดระยะเวลาและวิธีการในการแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐานให้ดำเนินไปด้วยความรวดเร็วและเป็นธรรมมากที่สุด

ข้อ ๖๑ เมื่อพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ที่ได้รับมอบหมาย ดำเนินการแสวงหาข้อมูลและรวบรวมพยานหลักฐานเสร็จแล้ว ให้รายงานผลการดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย พร้อมทั้งความเห็น เสนอต่อคณะกรรมการ ป.ป.ท. โดยเร็ว เพื่อพิจารณาดำเนินการต่อไป

ข้อ ๖๒ ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงาน ป.ป.ท. หรือเจ้าหน้าที่ ป.ป.ท. ที่ได้รับมอบหมาย ให้มีอำนาจหน้าที่ตามที่กำหนดไว้ในมาตรา ๑๘ แห่งพระราชบัญญัติมาตรการของฝ่ายบริหารในการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. ๒๕๕๑

การใช้อำนาจตามวรรคหนึ่ง ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขว่าด้วยการนั้น

ประกาศ ณ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๔

โสภณ จันทรมะ

ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตในภาครัฐ